

ВЫИ
ШЫАӨН
ТУДГОМ

**ВЫЛ
ШЫЛӨН
ЈУРГӨМ**

(к о м и с ы л а н к ы в ј а с)

А. А. А. А.
КОМУҢГА ЛЕЗАНІН

1931

КОМИ ПЕСЕННИК

Отпечатано в
типографии
Коми из-ва в
количестве
7000 экз. зак.
№ 5652 Обл.
№ 598.

Сыктывкар
1 9 3 1

ІНТЕРНАТСІОНАЛ

Сувт, четчы јорѳм, дорѳм војтыр!

Сувт, шыгы кулыс, бѳрдыс јѳз!

Пѳс вѳртѳ пузѳд, палѳд ојбыр,

Мед сѳлѳм ѳзјѳ биын моз.

Став мувыв пежсѳ зѳкѳз гѳрам,

Лѳк вујсѳ бертам—мед оз пет;

Мѳ долыд олѳм вылыс дорам:

Kod вѳлі шыг, мед лоас пѳт.

Тажѳ кыпѳдчѳм мѳјан

Мувыв медбѳрја кос.

Сувт, ужалыс јѳз-пѳјан,

Став ембур аслыд бѳст!

Оз сетны сарјас лѳчыд-олѳм.

Оз кѳссы јенгањ нѳнѳмтор.

Ас-вынѳн бѳстны быдѳн колѳ,

Став тѳлгыс песгыс мѳјан-дор.

Мед мынлас горшыс чорыд-гѳрѳд,

Мед му-пыр мунас мустѳмтор,

Бѳст мувыв пежсѳ путкылт, пѳрѳд,

Јон даг пѳс-вывсыд шудтѳ дор!

Тажѳ кыпѳдчѳм мѳјан

Мувыв медбѳрја кос.

Сувт, ужалыс јѳз-пѳјан,

Став ембур аслыд бѳст!

Мыј муыс лептѳ—ставыс мѳјан.

Быд ужсѳ вермѳ вына сој.

Став дыша-горшсѳ пѳдтам бѳи,

Kodѳ оз ужав, мед оз сој.

Оз зев дыр курксы кырныш-чукѳр,

Мі регыд індам оланін.
Быд асыв савкјö кыа југöр,
Гöрд-міча-шонді сетас вын.
Тажö кыпöдчöм мјан
Мувыв медбöрја коө.
Сувт, ужалыс јöз-пјан,
Став ембур аслыд бост!

ТОМ УЖАЛЫГ ЈÖЗ

Вај тувтчöј воçö, јортјас,
Гöрд југыд-кыалаң:
Пöс сöлöма том мортјас,
Туж востö југыдлаң.
Мед сöлөмјасныд вöлі көрт,
Мед плагным öзјö бi-коө гöрд
Том тiлсыс-пессыс војтырлөн,
Göd-ужөн олыслөн.
Мі асным ставсö тöдлім,
Мі тöдлім сöкыд уж:
Сек кынöм муртса пöтліс,
Ез вöвлы шöйтчöм суц.
Ег тöдлöј гажа чельад-дыр,
Ѓајт-пыцкын луасім мi пыр.
Том тiлсыс-пессыс војтырјас,
Göd-ужөн олысјас.
Кер пöрöдiм, мыр бертiм..
Пöс кiссiс кöшыс-моз.
Ас-пöсөн секи вердiм
Адгорша кырныш поз.
Но јонмiс кi-кок, ез ло-кын,
I сöкыд-ужла содi вын
Том тiлсыс-пессыс војтырлөн,
Göd-ужөн олыслөн.

Ми гөрүд плаг лептам вылө,
Med лөмчө би-коф дон..
Тi öтyвтчан-шы кылөј,
Том војтыр—ныв i зон.
Med уж мед-ыжыд лоас век
Став јөзыс öтлаасас мед—
Пет тышкө, тилгыс пессыг јөз,
Göd-ужөн олысјас.

Перевод. Илла Вася

КУЖАМ-НА I ДОРҮҮГНҮ

ГӨРД АРМИЈА

Љок мігтөм, пөттөм, зев горш кырныш-чукөр-моз
Роч-муын быд пелөсө јөжыд вөчліс поз:

Кыз везјасөн дыр гарталіс,
Век Роч-му бостны арталіс,

Пыр көсјіс вөчны Совет властлы пом.

Öd miјan Görd armija—повтөм, јон:
Оз бөрө мун,

Оз могыс сылөн вун;

Öd уна тышнад сылөн чорзис сөн,
Код локөн локтас,—петкөдлас звөн.

Бі-кыщ-пыщкын Görd armijaыд пессіс дыр,

Сек жежыд-чукөр Роч-му-паста вөлі тыр,

Код сурө—лока вијөны,

Быд большевикөс лыјөны,

Ез лыддыгны көт пөрыс, көт-і том.

Öd miјan Görd armija—повтөм, јон:

Оз бөрө мун.

Оз могыс сылөн вун;

Öd уна тышнад сылөн чорзис сөн,

Код локөн локтас,—петкөдлас звөн.

Пан-Польша да Фенікін, сесса Врангел-бар,

Љох Махно да Јуденіч. сесса Колчак—„сар“

Кыщ-піө Роч-му бостісны,

Важ властјас гөгөр востісны;

Ферт, секі вөлі сөкыд олан-ног.

Öd miјan Görd armija—повтөм, јон:

Он бөрө мун,

Оз могыс сылөн вун;

Öd уна тышнад сылөн чорзис сөн,

Код љокѡн локтас,—петкѡдлас звѡн;
Роч-муывса гѡл војтыр, бытѡ ѡтѡ морт,
Пыр сувтѡс жежыдјаслы воча,—вунѡ гѡрт;
дыр вывтѡ лоѡ пессыны,—
Бор жежыдјасѡс весјыны,
Роч-муын медем бырас зѡкѡз шог.
Ѳд мѡжан Гѡрд армѡја—повтѡм јон:
Оз бѡрѡ мун,
Оз могыс сълѡн вун;
Ѳд уна тышнад сълѡн чорзѡс сѡн,
Код љокѡн локтас,—петкѡдлѡс звѡн.
Гѡрд армѡјаыд тышкасѡс, ез тѡдлы муз,
Ѳерт, жежыдјаслѡн бѡрвылас ез выныс суз...
Мед ѡнѡ вылыг воласны,—
Мѡ чајтам-да, Ѳерт, поласны
Роч-муѡ сујны ловја-вывгыс јур.
Ѳд мѡжан Гѡрд армѡја—повтѡм, јон:
Оз бѡрѡ мун,
Оз могыс сълѡн вун,
Ѳд уна тышнад сълѡн чорзѡс сѡн,
Код љокѡн локтас,—петкѡдлас звѡн.

Выл Паш.

БЉУХЕР АРМИЈАЛѡН ГЫЛАНКЫВ

А. Жаров

Асыввывсаң, асја војѡ
Кыптѡс ыжыд кымѡр—лѡз.
Сопка сајсан зѡр-нын којѡ...
Локтѡ мѡжан вылѡ грѡз.
Сѡјѡ грѡзыг мѡ ог повзѡј,
Егѡ бѡрзѡј, кыз том ныв:
Пуља зерѡн воча гѡвзѡм—
Грѡзлы сетѡм вочакыв:

— Гашкө, ещö öтчыд сөвчөм?
Вермам мөды!—

Зев-кө бур.

— Блухер јорт, ми огö повчөј:
Бојö мунам—

Пуктам јур:

Гөрд армија ас збөј вынөн
Банџитјаслы, „гижис чек“...
Налөн регыд вичис кынөм—
Бөрлан гөгылтчисны сек.
СССРиса вежтас дорын
Лок враг паскөдөма сыв.
Тажö чорыд сылөм горын
Колö налы вочакыв:

Гашкө, ещa öтчыд сөвчөм?
Вермам мөды!—

Зев-кө бур.

— Блухер јорт, ми огö повчөј:
Бојö мунам—

Пуктам јур!

Локтор вылө чорыд кидн
Кучкам!..
Врагы вөчам бус.
Медем „пјавилетка“ мијан
Зоризалөмыг ез кус.
Медем вылног олөм течны
Ез торк некущөм банџит:
Чорыд залпөн кутам лезны..
Тачи воча виçам çик:

— Гашкө, ещa öтчыд сөвчөм?
Вермам мөды!—

Зев-кө бур.

Блухер јорт, ми огö повчөј:
Бојö мунам—

Пуктам јур!

Вөтлам врагөс вежтас саяд,—
Көртам банфитјаслыг кі.
Мырғыг војтырлы Китајө
Ыстам ыжыд чолөм ми.
Врагным јанзім сорөн сетчис..
Выл уж повтөг, гора сыв.
Асыввылыг ми бојечјас
Өні сетам ташөм кыв:

— Гашкө, еща өтчыд сөвзөм?
Вермам мөдыс!—

Зев-кө бур.

— Блухер јорт, ми огө повзөј:
Бојө мунам—

Пуктам јур.

Коміө вужөдіс Выл Паш.

ВӨЛІ НӨЈТНЫ, НӨЈТНЫ КӨСЈӨМ Фемјан Беднөј

Вөлі нөјтны, нөјтным көсјөм,
Бура нөјтны мијанөс.
Ег ми шонді улын пожсөј—
Видчыөимөј најаөс.

Өд, кітајса гењералјас
Тышкасыгјас повтөмөг:
Мырғыг војтырлыг кварталјас
Пазөдлөны туйтөмөз.

Збојлун налөн ылөз кылө..
Гөлөмјасныс пуісны,—
Сөвет Сојуз „дурөм“ вылө
Сетны отпор шуісны:

„Большевикјаслыг пез позсө
Колө зикөз чергөдны“.

Сөмын пыр-жө бөрлаң вожсө
Налы лоі бергөдны:

Вөлі нөјтны, нөјтны көсјөм,
Бура нөјтны міјанөс.
Ег мі шонді улын пөжсөј—
Відчысімөј најаөс.

Сізі сетім,
Сізі летім,
Сізі најөс пыркөітім:
Пыр-жө Чжанјас,
Суге-Ланјас,
Нотажасөн тыртисны.

Нота нота вылө чужө,
Лөңөс...
„ Мыј-нө вөчнытө?“
Ас уж вөчны бура кужам
Мі, дальневосточникјас!

Чжанлы вочакывјыс міјан—
Тышкын збоја вермасөм.
Мырсыг јөзкөд кыс-кіө
Олөм дорны термасам.

Вөлі нөјтны, нөјтны көсјөм,
Бура нөјтны міјанөс.
Ег мі шонді улын пөжсөј—
Відчысімөј најаөс.

Композитор Вильям Маш.

ВЕШЫ, ДОЛО!

Тодлім војна германскөјөс,
Сарыд пычкывліс вір дај салдатскөј,
 Лозыд казавлісны сек,
 Мыјла сарсө візам век?
 Ек-дај, пөра-тај,
 Убірајтчы, Мікулај!
 Мун, шөт, долој!

Тодлім војна гражданскөјөс,
Чегвы көсјісны вын пролетарскөјөс,
 Врагјас топөдлісны кыщ,
 Сувтіс Гөрд арміја—зыщ!
 Ек-дај, пөра-тај,
 Убірајтчы, Антанта!
 Мун, шөт, долој!

Вермім өтчыд мі,
Вермім мөдыс мі,
 Сөмын зікөз весасны
 Врагыс ег-на вермө мі.
 Емөс попјас, кулакјас,
 Быдсама вредітельјас.
 Ек-дај, пөра-тај,
 Ставныд убірајтчөј-вај!
 Мун, шөт, долој!

Тодлім војна германскөјөс,
Тодлім војна дај гражданскөјөс,
 Онi мунө мыј-вынја
 Пыщкөс врагјаскөд војна
 Ек-ма, вөрзөма,
 Ставсө лоө вермөма,
 Вужнас долөј!

TÖDAN, KAҒA

„Tödan, Kaға, кыз ми текөд ветлим
Ыжыд војна дырји биа туј:

Косјас ыло
Медвоз ыло

Сылиг тырји петлим,
Бағјас радыг
Нөјтлим врагөс,

Нырсо мед оз суј!

Вына ужалыс јөз вермис врагөс,
Војна ештис, лөнис биа гым.

Текөд, јортө,
Локтим гортө

Сылиг тырји,—радөс.

Ужө бара
Бостөим јара,

Том бир мијан пым.

Сиктыс һајтсө, пемыдлунсө мыским,

Выл бур оласноглан индим туј.

Егө полө—
Комсомолө

Томуловөс кыским.

Ужыс дона!
Мыреим јона —

Некод ез виң жуј.

долыд ужын, вөлној гажа муын

Быдмим, сөвмим, агным, Каға, ми.

Текөд бара

Ветлим карө—

Велөдчөмын пуим.

Гортө кајим,—

Сиктө вајим

Мывкыд өзтан би.

Овмөс течөм ыжыд өдөн пуө,

дорам Војвылын социализм.

Бырö çескыд,
Тујыс вескыд—
Компартіја нуö.
Огö колтчö,
Мунам ортчөн,—
Вынным—біаіз!
Тöдан, Ката, врагыд бара лыбö,
Бара міјан вылö лечтö гыж.
Гым-кö кылам,
Вojна вылö
Медвоз текöд лебам.
Смертсö аслыс—
Буржуј-класслы
Вöчас тајö тыш!“

Њобдінса Віттор

МЕНЫМ МАМÖ...

Меным мамö доліс пыр:
Мыјла мунан?
Рöдвуж локтіс керка тыр
Петан лунö.
— „Кытчö-нö те, Мікулај,
Кытчö мунан?
Арміјаад ем-нін-тај
Јöзыс уна.
Большевікыд öні јон,
Јон-нін тетöг.
Мыј вылö-нö тенад, зон,
Вежыд петö?
Вojна вывгыд он-нін вај
Аслыд буртö.
Öвгы, öвгы, Мікулај,—
Воштан јурсö.

Мамыд бөрдө лун і вој,—
Адқан, зорміс,
Војна жылы шыбыт вај
Ассыд сорні.
Адқан, өні важыс шан
Лоі олөм:
Мујас-вылын мијан һан
Унжык волө.
Лушщө гөтрас, піјүкөј,
Өпрөс-вылө.
Вај-жө, Мікул, сіјөс те,
Зев зіл нылыс".
Копыртчылі улөз сек
Ме рөдвужлы;
— „Кутны шедөм-вөласө
Колө кужны.
Тіјан-коф-кө вөліны
Ставыс јөјөс,
Важөн ескө озырыд
Мырдіс вөла.
Со мыј понда оз лок ун,
Вірөј пуө.
Гаж корсны-өд ме ог мун, —
Сөлөм пуө.
Озырјаскөд кыптіс тыш,
Кыптіс чорыд.
Кырнышылыс щөщкөртны гыж
Гөрд власт корө“.

Ілла-Вас.

ЫЛЫН, ЫЛЫН РОЧ КАВКАЗЫН

Ылын, ылын роч Кавказын,
Уна, уна киггис вѳр...
Војска воґын вѳлі варыш:
Гѳрд апѳтсер—командѳр.

Сѳјѳ мијанѳс зев ошкѳс,
Сен-жѳ сетѳс јон прѳказ:
„Мед быд кѳын вѳлі, вокјас,
Выл ружѳ да патрон дас...

Пуртѳсын мед лечыд шашка,
Коскѳ ѳшны револьвер...
Мунамѳ ми враглы паныд,
Петкѳдламѳ налы шер...

Ставсѳ пасјам, огѳ полѳ.
Озыр понлы сетѳ туј.
Кодѳ колѳ бостам пленѳ,
Ещажык мед лоѳ шуј“...

Кустјас дорѳ наґѳн водѳс
Павкыд рушку—генѳрал.
Кыґпу-улын рана-понда
Кујліс мијан комѳ морт.

Том бур-вѳрыс јона мунѳс—
кыґпу-дѳнсаґ мѳдѳс шор...
Вылын лебалѳс сѳд кырныш,
Кыліс муыґ сојантор.

„Ен-на, кырныш, јона термас,
Ез-на лолѳј ставыс пет.
Лебґы, лебґы комѳ муѳ,
Батлы-мамлы јуѳр сет.

Вістав менам гөтыр-пулы,
Мед оз вітчыс менө бөр;
Менө гөтраліс тан сабла —
Воссіс зонлөн морөсшөр...

Мунөј, мунөј, вокјас, воқд,
Став му-паста вөчөј мір;
Менө кызпу улө колөј, —
Мед-һін петас алөј вір;

Кызпу кутас менө төдны:
Улас лоө менам горт...
Сіјө төвкөд кутас сывны,
Кызі көлтчіс комі морт "...

В.-Јогор.

ТОМ ЈӨЗ ВОҚӨ

(Сывсө „Мы кузнецы“-моз).

Том јөз воқд, воқд мунам,
Кі-кок міјан абу кын.
Гөрд плаг воқлаң зіла нуам,
Том уовлөн јон сој-вын,
Барабанлөн таргөм кылө,
Петам паскыд тујлаң век.
Озыр јөзлы шедөм вөла
Гөль јөз некодыр оз сет.
Өтүвјөн мі, комі војтыр,
Југыд олөмлаң петам,
Комсомол, став челаф котыр
Льһін туј куға мунам.
Льока олөм кола ылө,
Том јөз, кокјыланыд сувт!
Гөрд плаг лептамө пыр-вылө,
Воқыс адзам-на мі шуд.

Том јѳз, воѳѳ, воѳѳ мунам,
Кі-кок мїјан абу кын.
Парма-пѳвсѳ југѳр нуам,
Весалам мї гудыр щын.
Мі-щын, мї-щын, мї-щын.

Сім-Вањ.

ТОМ ЈѳЗЛѳН ДѳРАПАС

Пѳѳ вїрѳн гїжѳма
Том јѳзлѳн тышкыс;
Пѳѳ вїрыс јїжѳма.
Он другѳн мыскы,—
Пѳѳ вїрыс дѳрапас.

Сы улын вермасѳ
Том мырмыс збоја,
Выљ кадлањ термасѳ,
Враг пѳвсѳд војѳ...
Јѳн кіас дѳрапас.

Оз кутны штыкјасыд,
Мед пуља сылѳ.
Збој, повтѳм тышјасын
Мї лептам вылѳ
Вїр рѳма дѳрапас.

Мї лоам веныјас,
Стаз врагсѳ пасјам,
Јон бордјѳн шеныштчам—
Чеп кѳртѳд раѳсас.
Вај, шпоргы дѳрапас!

Уж муын јїралѳ
Вѳвлытѳм дѳрсѳм,

Браг сыыс тiралö,
Гу аслыс корсö.
Мед олас дöрапас!

Став мiрыс шығöма,
Скөр косын пуö,
Том воjтыр гығöма,
Жон кiас нуö
Медвозын дöрапас.

Выл-Паш.

ВОЛМУЫН ВЫЛЪ ЛУРГӨМ

ВӨРЛЕҘЫГЛӨН МАРШ

СИҘА ВӨРЛЕҘЫГ УДАРҘЫКҘАСЛЫ

Выл горөн жургө—сылө
Ударнөј јаг!
Збој уж тан—јагын кылө—
Ударнөј кад!
Уж мунө вөрын төвбыд чөж:
Јон вынөн војвыв мырыг јөз
Выл олөм вөвлытөмөс течө,—
Вөр-јагын зарҘи лезө.

Камгө чер,
Голгө кер:
Ми тыртам ыжыд план!
Выл Војвыв течан план!

Мильонлыг лыдпас төдө
Ударнөј јаг!
Вөр вөсна тышкө мөди
Ударнөј кад!
Оз дугдыв камгө черлөн дор.
Вөр пөвсөд мургө трактор гор.
Быд керлөн пөрөм—камгө враглы..
Ми ыстам чолөм јаглы.

Камгө чер,
Голгө кер:
Ми тыртам ыжыд план!
Выл Војвыв течан план!

Выл повтөм јөзөс чужтө
Ударнөј јаг!
Пеж враглыг ңещкө вужсө

Ударнөј кад!

Збој өдөн вежсө Војму бан:

Сотсиализм ми течам тан.

Став мирас ужным мијан кылө...

Вөр-јагын јургө сылом.

Камгө чер,

Голгө кер:

Ми тыртам ыжыд план!

Выл Војвыв течан план!

Выл горөн јургө сыло

Ударнөј јаг!

Збој уж тан—јагын кылө—

Ударнөј кад!

Уж муно вөрын төвбыд чөж:

Јон вынөн Војвыв мырсыг јөз

Выл олөм вөвлытөмөс течө.—

Вөр-јагын зарни леңө.

Камгө чер,

Голгө кер:

Ми тыртам ыжыд план!

Выл Војвыв течан план!

Выл Паш.

КЫЛӨДЧАН ГЫЛАНКЫВ

Камгөм, қажгөм јагын ештис,
Лөһис төвса гор.

Јујас дорө ужыс вешјис—

Быд морт ордын зор:

Вөр леңөны јуө.

Зіла ужыс пуө.

Кылөдчөмын—ыжыд восков,

Сетас кокнөд бур:

Важ-моз вынтө бертны оз ков,

Еща кывтас пур,—

Унжык вөрсө колълам
Јујас куџта моллөн.

Уна морт-вын, уна форма
Вічтас выль уж ног:
Гөрөм көзөм оз кол бөрө,—
Могмас кык јон мог,—

Кыкнаныс зев жмітчыс,
Тулысыд оз відчыс

Прөшцај, пурвыв тојјас, номјас!
Воссис паскыд туж.
— Пошөј, зонјас, полој-вомјас,
Вөртө мед ез суј!

Сесса ез-нын крукас,—
Коглас, Кардор,—воас!

Мусар паста ужным јургө,
долыд вольнөј уж!
— Ек, буржуж, ен китө чургөд—
Міјанөс он суз!

Он повзөд сін-лапјас,
Мі-өд абу рабјас!

Мірыс ставыс бура төдө,
Мыјла пөлтаң лөж:
Пјатілетка зымгө ідөн—
Тенө бостө дрөж.

Көт те јешцө скөрмы,
Міјан вөр оз јөрмы!

Вочакывным враглы ташөм:
— Кылөдам став вөр!
Сылы сіјө горшас сащө,
Буржык кыв оз төр.

Коді нїртө мышсө—
Враглы лечтө гыжсө.

Зіла щѡщ Вьл Вѡјвыв дорѡ
Мырґыґ комі јѡз.
Оз ло страшнѡ враглѡн јорѡм—
Воча лептам грѡз:
Жугѡдам вѡр-валјѡн,
Гырыґ керјѡн, шпалјѡн!

Њобдинса Виттор.

ТРАКТОРИСТЛѡН ГЫЛАНКЫЗ

Мун вескыда уклада друк!
Мед ловја моз му пластыс вѡрѡ,
Мед мусѡ шылыджыка гѡрѡ
Вит лемека вьл вѡјѡм плуг.
Кор петим — вѡлі асја ру,
Сек вѡлі шонди муртса петѡ.
Ме, трактор, немѡс ола текѡд,
Те менам ѡтка—вернѡј друк!
Кор тенчыд жургѡм ме ог кыв,
Сек меным долыда оз овґы.
Сек вѡльіґ сѡлѡм менам ловѡѡ—
Кор кыла тенчыд мотор шы.

* * *

Мун вескыда уклада друк!
Мед ловја моз мупластыс вѡрѡ,
Мед мусѡ шылыджыка гѡрѡ
Вит лемека вьл вѡјѡм плуг.
Зера ар бѡрын воас тѡв,
Сек бара мајбыр ужыс воґсѡ!
Кулаккѡд воѡ нуам коґсѡ.
Тѡд: додѡ сѡмын керјас сѡвт.

„Көт өшөд нормаџ оз тыр,
Ог вермы соыг вöчны вылö“,
Кулак да ськөд ңувгыг ыылö.
Мі текөд трактор таяос кылам
да сетам плешкас налы пыр.

* * *

Мун вескыда уклада друг!
Мед ловја моз мупластыс вөрö,
Мед мусö шылыџыка гөрö
Віт лемека выл ваяём плуг.
Кулаклы кыг рул ог сет,
Кулаклы торкны план ог сетö!
Мі төвнас, трактор, кыскам текөд,
Зев уна-уна кубометр!
Те вöчан, трактор, гырыг уж.
Став омöль—важсö јөткан бокö
І сиз-жö воэö пондам! Но-кө!
Мед важгыд оз кол өтi вуж.

* * *

Мун вескыда уклада друг!
Мед ловја моз мупластыс вөрö,
Мед мусö шылыџыка гөрö,
Віт лемека выл ваяём плуг.
Кор воас тулыс—ловзö му.
Быд көза турун муыг петö.
А мiјан ковмас трактор текөд,
Колхозын кокнöдыштны уж.
Мі ужсö вöчам, сöмын вая!
Мі гөрам, пиновтам і көзам!
Мі ңаңсö вундам, вартам, течам!
Ме тöда, трактор,—те он здајт!!!

Мун вескыда уклада д^{*}руг!
Мед мусо шылыджыка гөрө
Вит лемека выль вајом плуг!
Мед ловја моз мупластыс вөрө!

В. Латкін.

МЕДВОЗЗА БӨРӨЗДА

(ГЫЛАНКЫВ)

Гылө долыд шыјасөн
Гажа тувсов лун.
Ворсө кумач гыјасөн
Гөран-көзан му.

Трактор гора өрөстлө—
Стальној вөв ретив.
Талун первој бөрөзда
Гөрө кољлектив.

Трактор вылын төлалө
Зев уна гөрд туг.
Пластөн мусө чөлалө
Уна ортча плуг.

Машинаөн көзісны,—
Көјдыс вес ез мун.
Ыжыд пөчин вөчісны—
Гөран праһніклун.

Јенлы һекөд ужвозын
Ез чөвт пернапас.
Міча-міча һужвізө
Ыжыд көзөм пласт.

Мајбыр, лубө візөдны
Кољлективлыс уж.
Отувја вын лічөдны
Враглөн кі оз суз.

Һөбдінса Віттор.

КОЛХОЗНИКJАСЛӨН БЫЛАНКЫВ

Чилскы, вунды
 Лечыд чарла.
 Трингы, трингы
 Коса дор.
 Овсы, дугды
 Сывны „чапча“
 Тувгө летчө
 Визыв шор.
 Чимгөрд шонди
 Чимлөз кымөр
 Вывти вылын,
 Вылын тас.
 Мижан чомжын
 Сөстөм кабыр
 Оз-өд вермы
 Овны час!
 Гажа серам
 Радлө чужом.
 Колхозниклөн
 Ловыс сөз.
 Колхоз течөм
 долыд кушом:
 Щөгөм суөн
 Мутө көз.
 Пöлыштөмөн
 Кыптө еорөм—
 Сурі, сурі
 Олан вуж.
 Четчышtlөмөн
 Сөтны коса
 Оз-нын ковсы...
 Оні гуж...
 Молыд, шылыд

Мижан визас
 Бытө бритөм
 Гөгөрбок.
 Лөсыд, кыпыд;
 Воссө сінјас!
 Пуө вірным,
 Муса вок.
 Вывти гора
 Талун сылам,
 Течам өтвыв
 Сыланкыв.
 Лебө гора—
 Асным кылам
 Бордјөн өвтчөм,
 Сылыс шыв...
 Сарај вежөс
 Вылын пугөр
 Сотө сінмөс
 Курыд лук.
 Содтө ебөс
 Шонди југөр,
 Мујас вылын
 Гөрө плуг.
 Гумла вылын
 Саргө кылө
 Ворон вартө
 Мижан һань.
 Градјас вылын
 Горкни сылө,
 Радлө. Олөм
 Вывти шань.
 Муса піјан,
 Амбар мижан

Ыжыд, топыд
Нтаһон тыр.
дофдыг дофдо
Карө нуам
Оз-өд матө
Сібав шыр.
Машинајас
Воја вајам
Колхозниклыг
Чинтам уж.
Фосфоритјас
Мулы сетам
Оз мед вермы
Суны пуж.
Шонди петө,
Шонди летчө,

Кытчө лыбө
Міјан вын!
Колхоз сетө...
Јөзыс четчө—
Кыптө вылө
Гудыр щын.
Муса вокјас
дона ањас
Гора вылам
Сыланкыв.
Колхоз течам
Зілапырам!
ан

Иван Ытов.

ВӨРКЫЛӨДЫГЈАСЛӨН ГЫЛАНКЫВ

Тулыс Ежва јі кылалас,
Паскыд Ежва шондибан.
Јөзлөн сөлөмыс вөрчалас,
Сывнысө-кө горөдлам.

Шонди петас,
Мусук локтас.
Ој, Васук, сөлөм јонтө...
Вајан-өд?.. Амі он те...

Пурйөн кывтö менам мусук,
Паськыд Эжва шондйбан.
Гудок шыс оз и кывлы,
Сьывнысö кö горöдлам.

Припев.

Нывка сиктын коньөр öтнас.
Паськыд Эжва шондйбан.
"Муса Васюк, мый он гётрась?"
Сьывнысö кö горöдлам.

Припев.

"Аски асыв ачым муна!"
Паськыд Эжва шондйбан.
Көрöванканы йöz уна.
Сьывнысö кö горöдлам.

Припев.

"Сиктса войтыр, том и пöрысь".
Паськыд Эжва шондйбан.
"Энö кольчöй миян бöрысь!"
Сьывнысö кö горöдлам.

Припев.

Вит вося план нельö пöртам.
Паськыд Эжва шондйбан.
Став буржуйсö гидö йöртам,
Сьывнысö кö горöдлам.

Припев.

Сиктыс гызис, сиктыс пуö.
Паськыд Эжва шондйбан.
Нопья войтыр сэнi жуö.
Сьывнысö кö горöдлам.

Припев.

"Кылөдамө өти кертөг!"
Паськыд Эжва шондiban.
"Эн люкасьлөй берег бердө!"
Съывнысө кө горөдлам.

Припев.

Пурйыс лэбзьө быттьө бордья,
Паськыд Эжва шондiban.

"Ноко, Васюк, кодным ордьям!"
Съывнысө кө горөдлам.

Припев.

Анпим Костромин да Илля

С Ы Л А Н К Ы В

Дзор пөрысь гозьялөн раминик ныв
Ланьтөмөн оліс, эз съыв съыланкыв.
Бать-мамыс ошкөны: "ныв миян шань,
Юасьтөг оз весиг курчывлы нянь.
Кужим тай, майбырөй, быдтынд ми.
Сійөс нин коралө мельниклөн пи!"
Мельникыс пиыскөд кодавліс пыр,
Голь йөзлысь лудік моз нөняліс вир.
Пөрысьяс шуөны: "шань лоас зять!"
Радысла шпыньялө, сералө бать.

Нылыс эз повзы да висьталіс сідз

"Кулаклы ог на ме ачымөс видз!

Мырдөн да нөйтөмөн он өні сет.

Сөветлысь законсө петкөдла сэк".

Чуймис да скөрлунсө вунөдіс бать.

Мельниклөн пиыс эз ло сылы зять.

Бать водзын нывлөн оз тірзын нин ло

Сетчыны пөрысьлы некор оз ков.

М. Лебедев.

ПУРВЫВСА СЫЛАНКЫВ

Пурйö сөлім,
Кывтны мөдім,
Бургы, мыла сыланкыв.
Бургөн горөн,
Визыв шорөн
Паськав сынөд пөвстті, кыв.

Веслө гурскө,
Васө вурө.
Кыс гыа, абу чөв.
Төлыс пөльтө,
Паныд өвтө
Бытьтө пөжөм чөскыд йөв.

Гылы паныд,
Судзсьө сямныд,
Войтыр, веськөдамө пур.
Оз ляс косө, --
Вундө гысө
Кыдзи лэчыд дора пурт.

Кыркөтш дорысь
Сюнсө йирө
Керьяс помнас пурлөн бок.
Оз вись кынөм,
Оз ло нинөм, --
Бура пурьяломась, вок.

Шонді шонтө...
Пурьяс помтөг
Сьөрсьөн-бөрсьөн кывтөны,
Кыдз тай дзодзөг
Чукөр лэблө,
Сідз жө пурьяс шлывгөны.

Шпалын, керйын
Войвыв мулөн
Уна, уна выйим вын.
Сійö содтö
Олём öдсö,
Кыптö Войвыв крайлөн вын.

Пуркөд кывтö
Важья нбылём,
Чизыр олөмыслөн нюйт.
Пурйис восьтö,
Тшупö весьтö
Социал поездлы туй.

Огö узьöй,
Огö шузьöй,
Бригадаөн кывтам ми...
Чепсьö сөнным,
Сьөлём ёпкө--тырыс би.

Пурйö сөлим,
Кывтны мөдiм,
Юргы, мыла сьыланкыв.
Бргөн горөн,
Визыв шорөн
Паськав сынөд пөвсттi, кыв.

Вась Мить.

ЎТ В Ы Л Ы Г

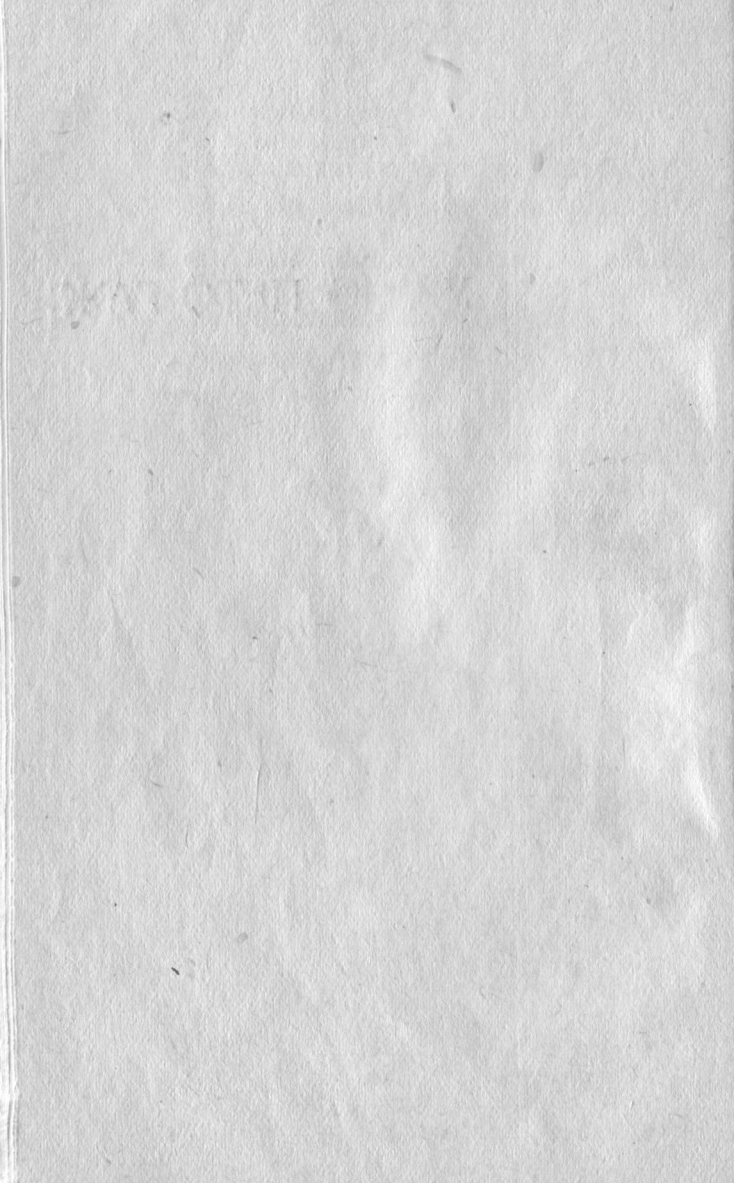
1. Еј, таво тулыс,
Еј, таво тулыс,
Таво тулыс, таво тулыс } 2-ыг.
Огѳ ештѳ шѳјтчыны
2. Еј, кѳзған мујас,
Еј, кѳзған мујас,
Кѳзған мујас, кѳзған мујас } 2-ыг.
Богтсам ставным сѳдтыны.
3. Еј, поснѳд овмѳс,
Еј, поснѳд овмѳс,
Поснѳд овмѳс, поснѳд овмѳс } 2-ыг.
Колхозјасѳ ѳтлалам!
4. Еј, огѳ сормѳј,
Еј, огѳ сормѳј,
Огѳ сормѳј, огѳ сормѳј— } 2-ыг.
Кѳјдыс ставсѳ весалам!
5. Еј, гѳрны-кѳзны,
Еј, гѳрны-кѳзны,
Гѳрны-кѳзны, гѳрны-кѳзны } 2-ыг.
Петны щѳщ став вермыглы
6. Еј, кулак возѳ,
Еј, кулак возѳ,
Кулак возѳ, озыр возѳ } 2-ыг.
Огѳ мунѳ кевмыгны!

7. Еј, гырыс шептөн,
Еј, гырыс шептөн,
Гырыс шептөн, тыр бур шептөн } 2-ыс
Воас һанһым бур да шан.
8. Еј, вылө лептам,
Еј, вылө лептам,
Вылө лептам, вылө лептам } 2-ыс.
Воыс-воө урожај!

Нобдинса Виттор.

УЖЫГ ПЕТÖ ГАЖ;

ГӨРД ЗӨРІЗОК

Гөлөмтө дон бинас сывдө,
Морөс-выв чвет вөтлө шог...
Мусмыліс меным том нывлөн,
Том нывлөн гөрд зөрізөк.

Пріпев. { Комсомолка, комсомолка
Комсомолочка те менам (2-ыө)

Чвета пыр собраннө вылын,
Кор вөлі сетчө он лок...
Шуткаөн сетлім Һім сылы,
Һім сылы „гөрд зөрізөк“.

Пріпев.

Міжанөс сојдмөн сојіс
Озырыд быдсама ног...
Адгоршлы мустөм сек лоіс,
Сек лоіс „гөрд зөрізөк“.

Пріпев.

Турөбдыр, пурга кор ғыліс,
Міжанөс талаліс шог:
Бурмаө сурі том нылыд,
Том нылыд, гөрд зөрізөк.

Пріпев.

Кушінын, Һеылын карсыс
Букыш дом сулалө—лок
Сетөні косміс, сен Һарҗіс,
Сен Һарҗіс том зөрізөк.

Пріпев.

Мордсѳ гѳрд зоріа регыд
Ставным мі ѳшлім том јѳз,
Каѳтыштім таѳі мі секі,
Мі секі „гѳрд зоріаѳс“.

Пріпев.

Ілда-Вас.

ЕЈ, ЕЈ, ВОЛТЫРѳЛІ..

1. Важсѳ сотыс октабѳ бі
Велѳдчыны раѳіс кі.
Еј, еј, војтырѳј,
Велѳдчыны ѳік пырѳј!
2. Јургіс ыжыд војна гор,—
Јежыдјаслыс чегіс борд,
Пріпев.
3. Ег мі вессѳ кістлѳј вір:
ѳні течам вѳвтѳм мір!
Пріпев.
4. Ыжыд тѳдѳм корѳ кад—
Велѳдчытѳг оз бог лад.
Пріпев.
5. Марја, дарја, Петыр ѳад,
Кад-ѳін бостны јурад саѳ.
Пріпев.
6. Зев-ѳд містѳм, Марја ѳѳт.
Он-кѳ шыпасјастѳ тѳд.
Пріпев.

7. Он-кө велөдчыны пыр—
Кулак гыжжө шедан пыр,
Пріпев,

8. Пемыд гуын овлім нем:
Сіктын өтї лыкпункт ем;
Пріпев.

9. Батјас, мамјас ныв і пі,—
Бостчөј велөдчыны ті!
Пріпев.

10. Велөдчөмтө ужкөд сор...
Гажа олөм камгы дор!
Пріпев,

ВЫЛ Паш.

ЗОЛА ЈӨЗ, МІ ТОМ ЈӨЗ

Зола јөз, мі том јөз,
Олөмө бур корсам.
Лычыл олөм, комі јөз, {
Аслыным мі дорам. { КЫКЫГ.

Кулаклы, озырлы,
Места сіктын абу.
Важ олөм мі тупјам. {
Гажа олөм вөчам. { КЫКЫГ.

Ужалөмөн, велөдчөмөн
Југыл вөла дорам.
Перыда, өфіктөг |
Клубө ставөн пырам. { КЫКЫГ.

Вичко вера јур гудралө.

Поплыс огө кывзөј.

Лушщө ми скод вылө { кыкыс.

Агрономөс корам.

Төргөвөјлы өви грөш,—

Кооператив востам.

Гөл олыслы кокјыв сувтны {

Касса, отсөг вөчам. { кыкыс.

Кокнид, личыда ми олам,

Асным совет бөрјам.

Буржујјас-кө кыпөдчасны {

Өбитөг ми сувтам. { кыкыс.

Топыд киөн, винтовкаөн,

СССР-өс виңны мунам.

Топыд киөн, винтовкаөн {

СССР-өс виңны мунам. { кыкыс.

Максим Кодаңов.

ТУВСОВ ВОЈ

(ПӨЧӨЛӨН КАҢТЫЛӨМ)

Ој, ој, тувсов вој

Важ том кадөс кыпөдө,

Гажа југыд вој

Унмөс менгым палөдө.

Жугыль еөлөмөн

Ҷирја өшин вогтышта,

Нора сылөмөн

Том олөм каңтышта.

Мажбыр, со мајбыр

Нывгаж дырға тувсов вој!

долыд оландыр,

Мыла те мөдыс он во?

Ен кѡк, кѡкинѡј,
Гажа садја нѡрысын!
Кусі бікинѡј
Менам пѡрыс морѡсын.
Ок-ма, кынмѡма
Сылі гѡгѡр гартчыс сој,
Сѡлѡм измѡма,
Сѡмын век жал тувсов вој.
Час, час, гажѡдчас
Міжан пыѡѡи зѡла чој,
Мед-пѡ кажитчас
Југыд долыд тувсов вој!

Нѡбдинса Віттор.

ВЫЛЬ ЛЕКѢНІЈА

Арга рытын сорѡн
Вічко пощѡс дорын
Манакинѡ коріс
Ассыс мусуксѡ. (3)
Ез лок сетчѡ морыд...
Јенвозын сек гора
Сѡлѡмшѡршсѡ јоріс
Мѡдкѡд мунѡма. (3)
Госпоѡѡј да јенмѡј,
Сѡлѡмсан теѡ кевма,
Кѡнкѡ-кѡ те ем-на,
Гажмѡд сѡлѡмѡс. (3)
Кыліс јенмыд... Војыс
Другыс југыд лоіс—
Четверѡ вѡна воіс
Ошѡн роѡдыс. (3)
Војбыд равзѡм кыліс—
Манакинѡ сыліс

Зев јеннога ылым
Уна ногјасөн, (3)

Асја тонгис гора...
Вичко бэбс дорын
Кодкө лөвтө нора—
Сетчө усөма. (3)

Локтө поп-фак сывны,
Адзис воссө нывлыс,
Лөвтөм кутис кывны:
„Аттө, трасича“ (3)

Локтис кујим пөчө.
Воссис вичкө бэбс—
Попыд вистјас көбө:
„Лои чудеса.“ (3)

“Тани таяө нылыс
Войбыд кевмис, ылыс..
Міјан олөм жылыс
Устөз кевмөма. (3)

Сещөм јона кевмас—
Петкөдчылас јенмыс,
Медга ыжыд јенмыс
Ыжыд милөстнас. (3)

Јенсыд повзас—сөрө,
Вомыс муртса вөрө,
Рушку пыщсө көрө—
Кодкө пырөма“. (3)

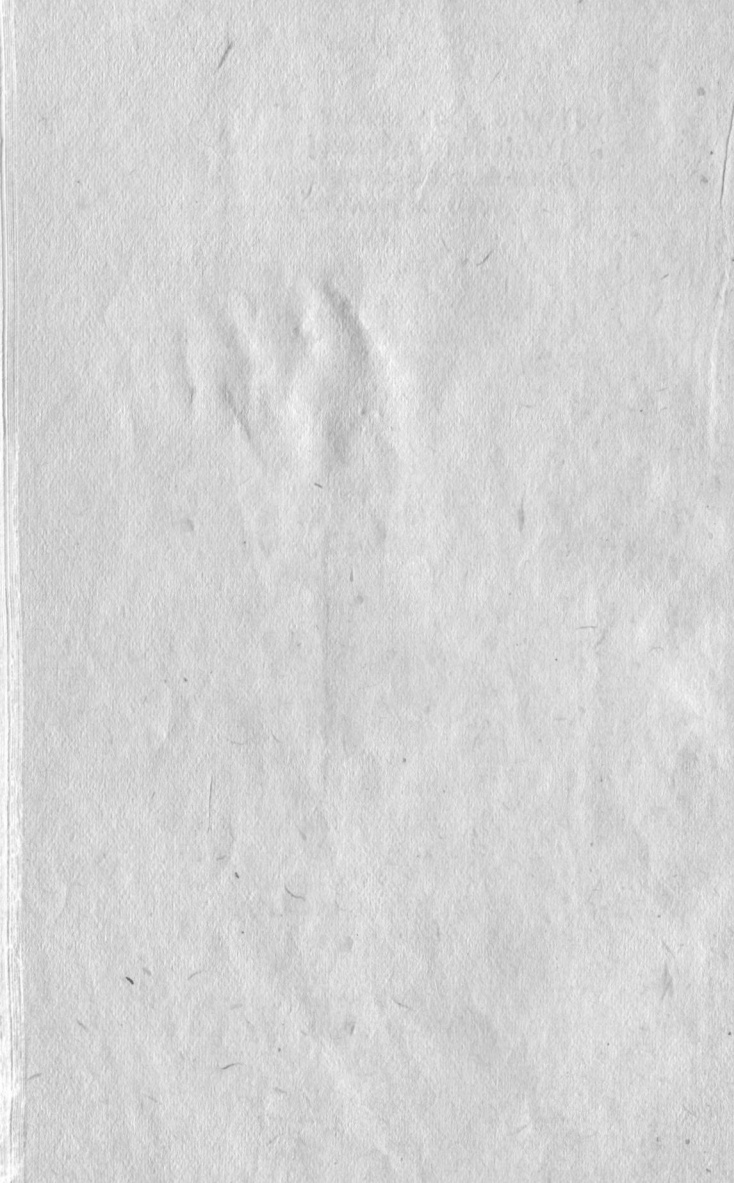
„Четчы муса чојөј“,
Бостис поп-фак сојод:
„Куз-өд арға војыд,
Музін јона зев!“ (3)

Гусөник фак шуө:
„Мыј өтнадөн јуан?
Менө—мыј ен нуөд—
Важөн телепит“. (3)

Пöрые пöчö кевмö:
Господöј да јенмöј,
Талы-моз-жö меным
Астö петкöдлы!^а

Ілля Вас.

ЖУРНАЛ КЫРГЫЗ

OPINIONI E SENTIMENTI

ВӨРЛЕҘАН ЧАСТУШКАЈАС

Ғажажыка ворс те, бајан,
Мынә гөлөсыд зев нор?
Бригадаһн вөрө кајам,—
Сувтам пјатилетка дор.

Сетамөј ми өтi шпалөн,
Медым лоас „Комi танк“.
Ужыс вөрын муно өдјөн...
Тыртамөј вөрлеңан план.

Промышленност өдјө кыптө,
Сiјө збыль-өд—абу вөт.
Вөрлеңөмөн воңө јөткам,
Содтам нөшта ужлыс өд.

Комсомольч кын ворсө
Југыд дора лечыд чер.
Леңамөј ми төвбыд вөрсө—
Норма дорыс унжык кер.

долыджыка ворс те, бајан,
Ғажөд менө, сөлөмшөр.
Бригадаһн вөрө кајам—
Уна леңам шпал да кер.

Лечыд черөј кын ворсө,
Јурын долыд—абу шөг.
Тыртам норма, вөчам вөрсө—
Сiјө мијан ыжыд моғ.

Нормаыс-кө унжык леңам,
Сіјө нөшта лоас бур.
Кулаклы сек јурас зургам
Шпал чуркабн—озжык дур.

Піла вазгө, сылө гажа,
Ғинөм—көт-і пуыс кын.
Өтүв ужавны зев гажа—
Өтүвтчөмын унжык вын.

доғуув улын лымјыс сылө,
Мојдө туй боқын қор коз.
Рытын сылөм јургө ылө,
Вөркеркаын шөјтчө јөз.

Индустрија өдјө кыптө,
Јонмө Војвывмуным, зон.
Воғө өдјөнжыка јөткам—
Сетамөј гөрд ешалон.

Ваңө, гажажыка ворс те,
Вөрын гажа—мајбыр тан,
Уна леңам төвбыд вөрсө,
Тыраамөј вөрлеңан план.

Вас Мтв.

ВӨРКЫЛӨДАН ЧАСТУШКАЈАС

Оз ков меным шоныд шалыс,
Оз-нын кынмы өні јур.
Менам верөс керјыс, шпалыс
Вөчө ыжыд лотапур...

Кор-нын тајө паскыд курја
Вөстае ағгыс паскыд вом.

Кодыр вөрчас татыс пурја,
Мөдөдчасны ныв і зон...

Пурнөр песө Шуни Кола,
Бостө гоз-мөд шайтөн дон...
Тенө таво, Ратник Кола
Пурнад кывтны мөдан он?..

Војвыв муыд уна вөра,
Сіјос віңны суңсас сам.
Локтө керкылөдан пөра.
Ужын көсјөм мед оз јам.

Зарни тулыс бара воіс,
Лунјас гажа, шондібан...
Верөс кер пурјавны каіс—
Тыртө овмөс течан план...

Кулак ергө, јенлы кевмө,
Med di вылө космас пур:
„Господөј те вына јенмөј,
Вөч мем тащөм ыжыд бур“!...

Те, кулак, ен кыскав горштө,
Косө оз кољ өти кер...
Локног ужнад ен зев ворс те,
Петкөдлам ми теныд шер...

Ежва куңа пурја кывтө,
Сінмыс лотсманыслөн јос.
Пур-кө кежө вескыд вылө,
Горөдө: „налево нос“!..

Нывјас, зонјас гажтө корены
Пурјөн кывтиг позө век;

Поѣо сывны, поѣо ворсны,
Поѣо јоктыны щощ сек..

Четчы, четчы, мокаст, Паро!..
Мыј-нө узан куѣ лунтыр?—
Мөдам аскі Војвыв карө..
Лотовкаөн кывтам пыр.

ГӨРАН-КӨҢАН ЧАСТУШКАЈАС

Сылөны кыкөн, зон да ныв, гудөкөн ворсөм улө.

Зон.

Нолтө, Парас, сінтө паскөд,
Адзан мыјда јөзыс тан.

Ныв.

Тенад, Васка, гудөк паскыд,
Ворс, вај,—асным сылыштам.

Зон (јөзлаң).

Пельјаснытө, другјас, востөј,
Бура кывзөј ставныд ті,
Ме да Парас сывны богтам—
Кекеначөј кі-на-кі!

Щощ кыкнаныс (јөктөмөн).

Ін-ну, ік-ты-ну,
Содтам, содтам көзған му!

Зон.

Өнөз гөрјөн мујас гудјім,
Чайтлім, раѣсас шыглун-кыщ,
Кватітчан-кө—куш һаңкудным,
Піщөг-піын тој да пыщ.

Ныв.

Чайтлім һаңтө јенмыд сетас,
Сылөд сылы мольібен.
Јенмыд-вылө лөгыд петас
Вотө шыгјөн кольыгөн.

Щ ö щ (jöктөмөн).
Трим-трам, тајö—страм,
Ыжыд-ыжыд jöz-серам!

З о н.

Гөран-көзән пөра пужö—
Терыбжыка, другö, вөр!
Машинаөн, плугjөн ужав,
Шыбыт пачö лок пу-гөр!

Н ы в.

Зелөдлы те ассыд вынтö,
Медем кулак_ез мешајт.
Агроном теd востас сінтö,
Кызі кыптö урожај.

Щ ö щ (jöктөмөн).

Ік-ну, ік-ты-ну,
Содтам, содтам көзған му!

З о н.

Јога көјдыс пожыгө којлім,
Відчыслывлім міча һаһ;
Бур һаһ-пыфди кыдсö сојлім,
Горшад сащö—шондибан!

Н ы в.

Клїмлөн көјдысыс зев јогөв.
Көјдыс пыщкас—кланіча,
Ферт-тон, мөдыс гірскас локыс
Сулөја лі өкөнча.

Щ ö щ (jöктөмөн).

Трим-трам, тајö—страм,
Ыжыд-ыжыд jöz-серам!

З о н.

Клїм-моз, ме да Педö-дадö
Һекор огö нуö ныр:
Таво-кежлө, колан кадö
Көјдыс лезім тријер-пыр.

Н ы в.

Нымкод сорни петö вомыс:
Ај-да, Васка, те—шошайт!
Серт-жө, весјом кöјдыс-помыс
Воас ми́ча урожај.

Щ ö щ (јöктöмөн)
Ік-ну, ік-ты-ну,
Содтам, содтам көзған-му!

З о н.

Ыжыд зыкөн, шумён, венён
Муніс ми́жан сиктын скод,
Пöрыс јöзыд видіс менö;
Те-пö јöј лі, садтöм код.

Н ы в.

Щöщ ме ачым сени вöлі
Кывли пöрыс јöзлыс гам,
Лептісны кық ыжыд гöлöс:
Пöльјас-моз-пö ужалам!

Щ ö щ (јöктöмөн).
Трім-трам, тајö—страм,
Ыжыд-ыжыд јöз-серам!

З о н.

Унжык јöзыс ми́жан лоіс—
Öтув сувтім том-улов,
Пöльјас уҗлы помыс воас,
Льок „трехполка“ оз-һін ло.

Н ы в.

Крестаналыс торја овмöс
Колхозјасö öтувтам,
Сіктса овмöс регыд сөвмас,—
Вывлаң кыптам-öдöбтам.

Щ ö щ (јöктöмөн),
Ік-ну, ік-ты-ну,
Содтам, содтам көзған му!

З о н.

Скөттө віңны огө кужө,—
Скөтыд міжанос оз від!
Олө, коңөр, тужа-нужа—
Кос ізас да көзыд гід.

Н ы в.

Көза-гырса міжан өшјас,
Кучікыс—лок пашіна;
Міжан мөсјас—абу мөсјас,
Најө—кујөд-машіна!

Щ ө щ (јөктөмөн).

Трім-трам, тајө—страм,
Ыжыд-ыжыд јөз-серам!

З о н.

Возө-кежлө кутам төдны:
Куш һаһ-помыс тан он пөт,
Мөд туж-куза ковмас мөдны—
Віңны буржык рөда скөт.

Н ы в.

Боедсам унжык турун көзны,
Унжык пуктас вөфитны.
Секі огө кутөј жөзны,
сугдам олөм крөфитны.

Щ ө щ (јөктөмөн).

Ік-ну, ік-ты-ну,
Содтам, содтам көзса му.

Нобдінса Вігтөр.

ЧАСТУШКАЈАС

Корелөј, піјан, көні міјан
Лечыд піла, лечыд чер?
Мунам сортовка мі лезны,
Кутам кыскавны мі кер.

Көт-і сөкыд завод-чурка,
Ез-на повъыв мiжан сој.
Көт-і керјыд самтөм ыжыд,
Ез-на ужалысөс сој.
Берег дорті утка кывтө,
Ачыс чатөртөма јур.
Тувсов лунө Ежва куға
Шуыгө увлаы мiжан пур.

ЧАСТУШКАЈАС

Шондi каяө, јөзлы ваяө
Југыдлун да југыд гаж,
Овны вьлногөн мi кутам,
Өнi кадыс абу важ.

Муса батө, муса мамө.

Ог ме пемыд мортөн ов:
Муна велөдчыны карө,
Сетчө лебъө менам лов.

Матрен-төтка важөн шулис:
Мем пө грамота оз ков!
Таво шыпасјас-нын төдө,
Вермө гiжны ассыс ов.

Шоныд-гожөм-бөрын арын

Усө мујас-вылө пуж.

Менам сөлөм шогөн тырө,

Мыјла лыдыыны ог куж.

Кодлөн ташөм мiча керка?

Таяө мiжан вьл нардом.

Регыд-сiјө, муса вокјас,

Вөчас пемыдыслы пом!

Менö мамö јона видö,
Мыјла вичкоö ог мун,
Мыјла, клубö, комсомолö
Ветла-котрала быд лун.

Степан-Васö со-мыј шуö:
„Ем-пö бабаыдлы һөр!“
Менам гöтыр-делегатка,
Сыкöд һинöмтор он кер!

Енö корö менö, нывјас,
Ог ме ворсанинö мун:
делегаткајаслөн талун
Клубö чукöртчылан лун.

Кöсјіс еңка моңöс һöјтны,
Ез тај повчы сылөн моң;
„Міјан права öні öткоф.
Аслад рожа оз ло зоң!“

Талун гіжгім муса нывкöд,
Гіжған-ужыс абу куз.
Сесса спектак вылö муһім,
Вичко дум вылö ез ус.

Парта вина кöсјі јуны,
Сесса шуі аслым: Ог!
Һыга та вылö ме һöба,
Һыга палöдыштас шог.

Војдöр гымыштас-кö кымöр:
Со-пö лöгасöма јен.
Öні быдөн теныд шуас:
Електричество-пö сен.

Јенлы јурбитöмөн јона
Корсö пöчö аслыс рај.
Кывзы, пöчö, кулöм-бöрад
Гусыд рајад он-һин кај.

* * *

Клубо ветла мамо видо,
Шуо сура сото.

„Модыс мунан, јорта гидо,
Олышт лун-мод сетон!“

Спектак вылыс локта,—јортчо:
„Јенмөј перјы гинсө!

Коммунисткөд таяо гөрөо,—
Бырој мица лунсө“.

Празник локтас, нига лыдфа
Мамо бара шуо:
Мун—вичкөо,—нига мырфдо,
Сотны пачо нуо.

Кружок-выло ветла—горзо:

„Јенмөј, чег-пө коксө.

Пыщкад тенад аңти ворсө,
Индө омоль ногсө“.

Сојны пуксам, мамо пучас:
Мыла-пө он пасјас.

Сеји јортчөм лыдфас кузөс,
—Вөтла аслам гортыс.

„дырө тазтө, нылө, дуран,
Гета верөссајө.

Верөс кабыр-улө суран,

Вунө ужыд таяо“!—

—Совет ужыс ме ог лезгыс,—

Мамөлы ме шуа,—

Верөс абу кутыс-лезыс,

Кувтөз ужсө нуа!..

Пармазон.

ЧАСТУШКАЈАС

Горыг мортлөн муыс муса,
Муыс вајо сылы һаһ.
Он-кө еновт ассыд мутө,
Ставыс лоас секи шаһ!

Кор ме омөл гөрјөн гөри,
Олөм вөли менам зуг.
Өни сусмышти ме еша—
Ваји карыг мича плуг!

Мусө гөрө, зила вөрө,
Комсомольч Варук-пи.
—Коркө,—шуө,—Комі муө
Трактор сузөдлам-һа ми!

Митреј көјдыссө-ез весав.
Јакө весавтөг ез көз.
Течис Јакө кујим сорөм.
Митреј өткисө ез теч.

„Јен-кө сетас, һаһыд лоас!“
Шуө меным пөрыг дед.
дугды, дедө, он-кө ужав,
Јенмыд һинөмтор оз сет!

Гөрөм-көзөм-јылыг һига
Меным сузөдис сөлкор,
Визму ужалигад, зонјас,
Колө төдны унатор.

Он-кө кознав муса һывтө,
Муса һылыд оз ло шаһ,
Он-кө һебзөд ассыд мутө,
Он-и адзыв сетыг һаһ.

Вајо таво мијан өктын
Вөчам өтув көзанин.
Өтув ужалам-кө бура,
Һаһыд, мајбырөј, оз чин!

Һольон вартим өти рыныш,
Лунтыр мыреим сыһисаф.
„Вартан машина-тај колө!—
Гөгөрвоис Павел-даф.

Страдна-шөрын Васө вичө,
Ружтө, виэвылө оз мун.
Мыј-нө лои текөд, Васө?
„Ыщкі гөрбушон кык лун!“

Өтчид адзис өти һемеч,
Кызи ыщкө коми морт,
Рочон мағыштіс дај шуис:
„Тази косит один чорт“.

ЧАСТУШКАЈАС

Овли кызи пемыд вөрын,
Пујас-мозыс шатлалі.
Комсомолө пырөм-бөрын
Уна буртор төдмалі.

Вөјдөр ветлывли вичкөб,
Јенлы зила кевмысли.
Өни пыри комсомолө,
Поп гыж-улыс мездыги.

Енөј дивитөј, мам-бафөј,
Комсомолө пырөмыс.
Ог ме вина ју-һи, маткы,
дугда лок-ног дурөмыс.

Комсомолө гижөөм бөрын
Газет куті сузөдны,—
Мамлы-бағлы ужын бөрын
Быд рыт понді лыддыны.

Міжан сиктын комсомолјас—
Вылыс олөм дорысјас,
Ставыс најө зев шаң зонјас,
Ошкөны щөщ пөрысјас.

Бостөј менө, комсомолјас—
Аскөдныд щөщ ужавны.
Пырккиті-һин уғанонјас,
дөзмі прөста щлонјавны.

Регыд-регыд тулыс воас,
Пулөн корјас вежөдас.
Комсомолөн Міша лоас:
Выл-ног олөм лөгөдас.

Ог мун, мамө, Сидөр саяө
Уна щөктө вөчны кур.
Комсомолеч менө ваяө,
Оз ков пуны самөкур.

Мыјыс-нө те, мамө повзін,—
Быдлун сундуктө лышјан?
Комсомолыд оз кор козін,—
Чувкі, кепыс, кузчышјан.

Оз-ков шөрасөм-һи, вурсөм,
Оз-ков уна-сікас һаң.
Сөмын Ісполкомын гижғам,
Гөгөр сөгға лоас шаң.

Мамө менө војдөр відліс,
Комсомолө пырөмыс.
Өні ошкыны бөр кутіс
Омөльтор кор бырөді.

Сімаков.

ЧАСТУШКАЈАС

Виџа-колад, муса ныв-зон,
Горд салдатō муна ме.
дона нылōј, роч-акањōј,
Ен-жō вунōд менō те.

Карын менам милōј ветлō,
Абу динын муса Вањ.
Кор-нин бара сiјō локтас,
Вајас меным жежыд нањ.

Бi тыдалō мōдлапōлын,
Сени черi кыыс ем.
Регыд менам мусук локтас,
Кōлач-кампет вајас мем.

Езыс чунькыш менам вōли,
Зонлы сiјōс сетi...
Регыд, регыд Јогор воас,
Армiјаыс петiс.

Кōни мејам мiча платтō,
Кытчō вōшi Вањōј?
Кōни-бара—сōлōм шōрōј,
Муса зон те, Оњō!

Шондi шонтō, тулыс воō,
Регыд потласас—нин јi.
Регыд ныв-чинōс ме вошта,
Зонкōд ЗАГС-ын гiжсам мi.

Тувсов лунö Ежва-куча,
Пыжа мунö—шунгö.
Гөлөм вылö дыш зон оз во,
Коді дыша рунгö.

Меным зонмөј прамо шуҕс:
Мунам венчајтчыны, лок*.
Воча кыв ме сылы вісі:
Оз мун менам сетчö кок.

Мыҗла Васук тащөм жугыл,
Мыҗ-те олан тани жуҗ?
Мунам карö—Партшколад,
Они сетчö вөсса туҗ!

Спіра-Прокö.

ЛЕНТОДТӨМ СЫЛАНКЫВЈАС

(Частушкајас).

Куті вичкоö ме мунны,—
Ез ну сетчö менам кок.
Лыдысан-керкаö секи
Індіс менö Іван-вок.

Јенлы кевмыны ме дугди,
Ег ме адзы сетыг бур.
Поплы ѓни җептас ог лѓд,
Сизим ур ни кујим ур.

Ен, бат, бугзылае ме-вылѓ,
Ме-кѓ вичкоад ог мун.
Ѓни пыри комсомолѓ, —
Сени ужала быдлун.

Вичко вунѓ, ог ѓ ветлыв,
Гажа ветлывтѓгыс мем.
Гаҗет клубыс быд рыт лыдда, —
Сени уна бурыс ем.

Звѓн-шы талун јона кылѓ,
Бовгѓ зѓла Мѓкул-Ѓл.
Сѓмын вичкоѓ-тај локтѓ
Кујим пѓч да вит-квајт пѓл.

Паперт-воҗын скѓра шѓјтѓ
Мѓјан „отеч“ Агапон.
Лыддысан-керкаын ѓни
Соклад вѓчѓ агроном.

Мыјнѓ ѓчкѓтѓ те тѓлан,
Мѓјан „батко“ — Опоњ поп?..
Вичко жож шѓрѓ ми ѓни
Нѓкор ог вајѓ теѓ ноп.

Шогѓ воѓс мѓјан попѓ:
„Мыј-нѓ тајѓ лоѓ?..
Јѓз мем ѓни нѓмтор оз вај,
Корысѓ-нын воѓ!“

Војтѡв чорыда-на пушкѡ.
Ежва јона гыѡѡ...
Міколатѡг черікыјыѡ
Чері кыѡ пыжѡ.

Ме быд вѡскресѡнна-рытѡ,
Клубын ѡні овла.
Радио-кружокыѡ белет
Ѣптын важѡн новла...

Міјан поплы ѡні олѡм
Абу важ-код гажа, бур.
Том јѡз вічкоѡ ог ветлѡ,
Нѡнѡм пемѡѡны сен јур

Спіра-Прокѡ

ЮРИНДАЛЫСЪ

Интернационал	3
Том уджалысь йөз.	4

Кужам на и дорйысьны

Выль Паш. Гөрд Армия.	9✓
А.Жаров. Блюхер армиялөн сы- ланкыв. Комиөдис Выль Паш . . .	10✓
Демьян Бедный. Вөлі нөйтны, нөйтны көсйөм	12✓
Нөбдинса Виттор. Вешйы, долой!	14✓
Нөбдинса Виттор. Төдан, Катя. . .	15✓
Илля Вась. Меным мамө.	16✓
В.Егор. Ылы-ылы, роч Кавказын	18
Сим Вань. Том йөз, водзө.	19✓
Выль Паш. Том йөзлөн дөрапас. . .	20✓

Вой муын выль юргөм

Выль Паш. Вөр лэдзысьлөн марш	25✓
Нөбдинса Виттор. Кылөдчан сы- ланкыв.	26✓
В.Латкин. Трактористлөн сылан- кыв	28
Нөбдинса Виттор. Медводдза бө- рөзда	30✓
Иван Титов. Колхозникъяслөн сыланкыв	31
А.Костромин да Илля Вась. Вөр кылөдысьяслөн сыланкыв	32✓
М.Лебедев. Сыланкыв.	34
Вась Мить. Пурывьса сыланкыв . .	35
Нөбдинса Виттор. Отвылысь	37✓

Уджысь петö гаж

- ✓ Илля Вась. Гөрд дзоридзок. 41
✓ Выль Паш. Эй, эй, войтырöй 42
М. Коданёв. Дзоля йөз, ми том
йөз. 43
✓ Нёбдинса Виттор. Тувсов вой. 44
✓ Илля Вась. Выль ектеня. 45

✓ Сьылöм кыпöдö удж

- Вась мить. Вөр лэдзан частуш-
каяс
Вөр кылöдан частушкаяс
✓ Нёбдинса Виттор. Гөран-көдзан
частушкаяс
Частушкаяс
Пармазон. Частушкаяс
Частушкаяс
✓ Симаков. Частушкаяс
Спира Прокö. Частушкаяс
Спира Прокö. Ен төдтöм сьылан-
кывьяс /частушкаяс/.

Музеи СССР

3 р.

СЕРЛОЖКА РАБОТЫ ХУД. В. В. ПОЗНИКОВА